

Sprawozdanie kadencyjne Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PPTTK

za okres 24.02.2018- 25.03.2023 r.

24 lutego 2018 roku w Warszawie odbyła się Krajowa Konferencja Turystyki Żeglarskiej PTTK, która dokonała wyboru członków Komisji Turystyki Żeglarskiej Zarządu Głównego PTTK na kolejną kadencję. Komisja ukonstytuowała się w poniższym składzie, zatwierdzonym przez Zarząd Główny PTTK w dniu 10 marca 2018 r.:

- Wojtek Skóra	- przewodniczący	Dąbrowa Górnicza
- Paweł Czudowski	- wiceprzewodniczący	Gniezno
- Barbara Kalinowska	- sekretarz	Warszawa
- Maciej Grzemski	- członek komisji	Olsztyn
- Józef Kwaśniewicz	- członek komisji	Olsztyn
- Józef Ostrowicz	- członek komisji	Poznań
- Mariusz Sulewski	- członek komisji	Bydgoszcz

W trakcie Krajowej Konferencji Turystyki Żeglarskiej przyjęto do realizacji przez Komisję Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w XIX kadencji następujące wnioski:

1. Ustanowić i opracować regulamin odznaki „Żeglarska Rodzina”,
2. Dokonać zmian w regulaminie ŻOT w zakresie przyznawania odznaki:
 - a) dla dzieci do lat 12,
 - b) dla zdobywców dużej złotej ŻOT z trzema lub więcej szmaragdami,
3. Rozważyć możliwość weryfikacji ŻOT drogą elektroniczną,
4. Przygotować i wdrożyć konkurs pn. „Przyjaciel ŻOT”,
5. Kontynuować promocję żeglarstwa PTTK indywidualnego i rodzinnego, a w klubach organizacyjnych – imprezy żeglarskie,
6. Opracować i rozpowszechnić Dekalog Turysty Żeglarza;
7. Opracować zasady konkursu „Indywidualny Rejs Roku”, ustanowić formę wyróżnienia i sposobu publikacji wyników,
8. Dotrzeć do instytucji, stowarzyszeń, związków osób niepełnosprawnych z informacją o ŻOT PTTK.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2018 roku, pracowała podczas trzech swoich posiedzeń oraz kilku konsultacji w formie ustaleń internetowych, obecność na posiedzeniach wynosiła: na jednym 85%, na dwóch pozostałych 100%. W jednym posiedzeniu KTŻ ZG PTTK uczestniczył członek ZG PTTK – kol. Jacek Czober, a we wszystkich posiedzeniach członek GKR PTTK- kol. Henryk Motyka.

Od 2018 roku rozpoczęto realizację wniosków przyjętych na Krajowej Konferencji Turystyki Żeglarskiej PTTK, lecz było to w głównej mierze uzależnione od możliwości prawnych i organizacyjnych KTŻ ZG PTTK. Komisja w swej pracy szczególnie skupiała się nad upowszechnianiem turystyki wodnej w różnych środowiskach oraz działań propagujących proekologiczny sposób pływania i przebywania nad wodą.

Wniosek dotyczący ustanowienia konkursu na najlepszy „Indywidualny Rejs Roku” pozostał bez dalszego procedowania, ze względu na dużą liczbę istniejących już tego

typu plebiscytów w polskim środowisku żeglarskim.

Komisja postanowiła, że jeszcze bardziej w swych działaniach skupi się na promowaniu idei żeglarstwa turystycznego, połączonego z krajoznawstwem, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży. Szczególną uwagę skupiono nad propagowaniem nowego modelu promocji i rozpowszechnienia Dzienniczków Żeglarskich i Żeglarskiej Odznaki Turystycznej. Nawiązano współpracę z Polskim Związkiem Żeglarzy Niepełnosprawnych i jego Mazurską Szkołą Żeglarstwa w Giżycku oraz z Yacht Klubem Polski w sprawie przyznawania Popularnej Odznaki ŻOT, na zakończonych z wynikiem pozytywnych, organizowanych przez nich kursach żeglarskich.

Opracowano nowy projekt ulotki o Żeglarskiej Odznace Turystycznej. Wydaje się, że nowy wygląd ulotki nadaje jej swoistą lekkość, stała się bardziej przejrzysta i czytelna. Projekt przygotował i opracował edycyjnie kol. Wojtek Skóra, a nowy wygląd został przychylnie oceniony przez wodniaków i udostępniono ją zainteresowanym w ilości około 2000 szt. podczas licznych imprez żeglarskich oraz targów turystycznych. Przekazano do dystrybucji w klubach. Rozesłano ją również na początku sezonu żeglarskiego do wszystkich klubów żeglarskich PTTK i przystani żeglarskich, nie tylko PTTK. Staraniem KTŻ PTTK uporządkowano archiwum odznaki żeglarskiej, sporządzono pełne zestawienie wszystkich posiadaczy ŻOT, począwszy od stopnia Duża Złota, z czytelnym podziałem na poszczególne stopnie. Przygotowano również bardzo przejrzystą i czytelną tablicę informacyjną z umieszczonymi na niej wzorami odznak ŻOT i nazwiskami posiadaczy Dużej Złotej Odznaki z Szmaragdami oraz statystycznymi danymi dotyczącymi posiadaczy odznaki Dużej Srebrnej i Dużej Złotej ŻOT. Informacje te prezentowane były w 2018 i 2019 r na imprezach targowych, powielone zostały również na stronie www.polskieszlakiwodne.pl administrowanej przez CTW PTTK.

Równolegle prowadzone były akcje promocyjne zakrojone na szerszą skalę a zmierzające do większego spopularyzowania idei Odznaki. Zwrócono się do największych polskich żeglarzy z propozycją zweryfikowania ich stażu żeglarskiego pod kątem zdobycia ŻOT. W wielu przypadkach było to niemożliwe z uwagi na poważne braki wpisów w książeczkach żeglarskich (Krzysztof Baranowski, Joanna Pajkowska, Janusz Zbierajewski, Szymon Kuczyński, Waław Liskiewicz, Krystyna Chojnowska-Liskiewicz i wielu innych). Po szczegółowej weryfikacji uhonorowano 7 osób odznaką Dużą Złotą z co najmniej 2 szmaragdami.

Aby zwiększyć atrakcyjność ŻOT KTŻ ZG PTTK wyszło z propozycją opracowania okolicznościowego dyplomu wręczanemu uroczystie podczas nadania kolejnych odznak Za Wytrwałość, którym towarzyszą kolejne szmaragdy. Wręczanie dyplomów i odznak wysokich stopni odbywa się w siedzibie CTW PTTK podczas uroczystych ceremonii.

W dniu 11 grudnia 2021 r. w siedzibie CTW PTTK odbyła się ważna uroczystość związana z promocją Żeglarskiej Odznaki Turystycznej. Na uroczyste posiedzenie Komisji Turystyki Żeglarskiej zostali zaproszeni żeglarze, którzy mogą poszczycić się zdobyciem największej ilości powtórzeń Dużej Złotej Odznaki ŻOT. Specjalnie przygotowane dyplomy, podkreślające to osiągnięcie otrzymali:

- Wojciech Jacobson – za 25 powtórzeń,
- Henryk Wolski – za 16 powtórzeń,
- Michał Pałczyński - za 15 powtórzeń,

- Ryszard Wabik – za 15 powtórzeń,
- Maciej Grzemski – za 4 powtórzenia,
- Marek Słodownik – za 4 powtórzenia,
- Józef Kwaśniewicz – za 2 powtórzenia

W sprawie konkursu „Przyjaciel ŻOT” zdecydowano, aby połączyć go z promującym wielopokoleniowe żeglarstwo turystyczne konkursem „Żeglarska Rodzina”. Wydaje się, że zintegrowanie idei ŻOT, nagradzania dzieci i młodzieży własnymi odznakami oraz propagowanie rodzinnego, nieśpiesznego pływania połączonego z krajoznawstwem, może przynieść ciekawe efekty i stać się podstawą do sformułowania założeń dotyczących kierunku promocji turystycznego żeglarstwa w PTTK. Potrzebny jest jednak kilkuletni okres obserwacji i analiz, aby przyjąć szczegółowe zapisy dotyczące upowszechniania turystyki wodnej w różnych środowiskach, propagowaniu ekologicznego sposobu pływania i przebywania nad wodą.

W roku 2019 Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK, pracowała w pełnym składzie podczas kilku konsultacji w formie ustaleń internetowych oraz trzech swoich posiedzeń plenarnych, każdorazowo przy obecności członka GKR kol. Henryka Mo-tyki.

Promocja ŻOT i Polskich Szlaków Wodnych

Promocja dotyczyła również odznak Polskich Szlaków Wodnych: Szlaku Wisły, Odry i Warty, Pętli Wielkopolskiej, Toruńskiej oraz Pętli Żuławskiej i Zalewu Wiślanego.

W 2018 roku sześć istniejących referatów weryfikacyjnych Żeglarskiej Odznaki Turystycznej zweryfikowało łącznie 163 odznaki:

- Popularna - 76 szt.,
- Brązowa - 42 szt.,
- Srebrna - 22 szt.,
- Złota - 4 szt.,
- Duża Srebrna - 5 szt.,
- Duża Złota - 9 szt.,
- Duża Złota z Szmaragdami - 5 szt.

W 2019 roku, KTŻ ZG PTTK konsekwentnie realizowała wnioski przyjęte podczas Krajowej Konferencji Turystyki Żeglarskiej. W pierwszej kolejności zweryfikowano przyznane uprawnienia Instruktora Turystyki Żeglarskiej PTTK. Niestety ze względu na śmierć, wiek lub kondycję zdrowotną, stan kadry zmniejszył się ze 127 do 101 instruktorów. Sytuacja ta ma wielopłaszczyznową przyczynę. Dodatkowo brak nowych, przede wszystkim młodych członków w klubach żeglarskich PTTK oraz kilkuletni okres zdobywania punktów na Srebrną Odznakę ŻOT, uprawniającą do wzięcia udziału w kursie na Instruktora Turystyki Żeglarskiej, spowodował w ciągu ostatnich czterech latach, taki spadek ilościowy kadry programowej. W ocenie Komisji musi minąć jeszcze dwa, trzy lata, aby ponownie nastąpił wzrost przyznawanych uprawnień.

Rozpoczęto również weryfikację oddziałów i klubów żeglarskich. Zadanie jest w realizacji, a główną przeszkodą są nieaktualne, często prywatne dane kontaktowe

osób funkcyjnych w klubach. Pełna weryfikacja danych i nawiązanie kontaktów pozwoli KTŻ ZG PTTK na dalece spersonalizowane posunięcia wspierające funkcjonowanie poszczególnych klubów żeglarskich oraz skuteczniejsze promowanie turystyki żeglarskiej.

W styczniu 2019 uchwałą Prezydium ZG PTTK, został zatwierdzony Regulamin i wzór Dziecięcej Odznaki Żeglarskiej PTTK - „OPTYMISTEK”, dla żeglarzy w wieku do 12 lat. Odznaka w formie butonu, o średnicy 25 mm, została wykonana w ilości po 50 szt. dla każdego z trzech stopni: zielonego, żółtego i granatowego. Przygotowano i dołączono do wydrukowanych już Dzienników ŻOT - do wyczerpania nakładu - specjalną wkładkę z regulaminem Odznaki Optymistek i nowego konkursu KTŻ ZG PTTK – Żeglarska Rodzina. Konkursu, który w swym założeniu ma na celu popularyzację rodzinnego żeglarstwa turystycznego, poznawanie i propagowanie walorów przyrodniczych i krajoznawczych nadwodnych miejsc oraz promowanie ceremoniału, etykiety oraz wartości i tradycji żeglarskich.

Podczas swego ostatniego posiedzenia w listopadzie 2019 r. KTŻ ZG PTTK oceniła przesłane zgłoszenia i rozstrzygnęła konkurs, przyznając dyplom i szklany laur trzynastoosobowej rodzinie Państwa Kwaśniewiczów z Olsztyna.

Regulamin i wzór odznaki „Optymistek” oraz regulamin konkursu Żeglarska Rodzina zostały umieszczone na stronie internetowej Komisji - www.ktz.pttk.pl i Biuletynie nr 37. Biuletyn nr 36 został wydany w pierwszym półroczu 2019r.

Sześć istniejących referatów weryfikacyjnych Żeglarskiej Odznaki Turystycznej zweryfikowało w 2019 r łącznie 72. odznaki ŻOT różnego stopnia: 87. odznak PSW oraz zostało przyznane 43. odznak Optymistek.

Szkolenia i kursy

XXXV Kursu i Zlotu Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK „Gołoborze 2018” – 27.09 - 30.09.2018, wzięło udział 52 uczestników, uprawnienia Instruktora Turystyki Żeglarskiej PTTK otrzymały 3 osoby.

XXXVI Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK „Soczewka 2019”. 26 - 29.09 2019 r. który na pewno w szczególny sposób zapisze się w pamięci wszystkich uczestników Zlotu. Podczas Zlotu dwoje jego uczestników zawarło związek małżeński.

Zlot w Pszczynie z powodu pandemii nie odbył się.

XXXVII Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK „Serpelice 2021” -30.09 - 3.10.2021 r.

XXXVIII Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK „Parowozownia Wolsztyn 2022” 15 – 18.09.2022

Rejsy

XXXIX Rodzinny Rejs Żeglarsko- Motorowodny PTTK „Szlakami Pamięci 1918 -2018, Wielka Pętla Wielkopolski” – 23.06 - 17.07.2018

XXXX Międzynarodowy Rejs Przyjaźni PTTK „Odra 2019 - rzeka, która łączy” 21.06 - 13.07.2019.

XLI Rejs Żeglarsko-Motorowodny „Gościńce Kanału Elbląskiego i jez. Jeziorak. Pojezierze Iławsko-Ostródzkie” – 4.07 - 23.07.2020,

XLII Rodzinny Rejs Żeglarsko-Motorowodny PTTK „Zalew Koronowski 2021” 3 - 17.07.2021 r

XLIII Rejs Żeglarsko-Motorowodny PTTK „Wielkie Jeziora Mazurskie 2022 - Pływajmy w czystych wodach. Kampania edukacyjna” 25.06 – 16.07.2022

Udział w targach turystycznych

Członkowie Komisji brali udział w przygotowaniach do targów jak i w pracach obsługi stoisk targowych podczas:

- Targów Sportów Wodnych i Rekreacji „Wiatr i Woda” w Warszawie,
- Targów Żeglarstwa i Sportów Wodnych „Boatshow” w Łodzi,
- Międzynarodowych Targów Turystycznych „Ptak Warsaw Expo” w Nadarzynie.

Podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych „Ptak Warsaw Expo” w Warszawie, w październiku 2018 r Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK otrzymała zaszczytny tytuł „Organizator Godny Zaufania”, jako wyraz uznania za wieloletnią organizację lub współorganizację różnorodnych krajowych i międzynarodowych imprez turystyki żeglarskiej i motorowodnej.

Wydarzenia

Kol. Wojciech Skóra 8.11.2017 r został powołany do Zespołu Ekspertów Parlamentarnego Zespołu Rozwoju Dróg Wodnych działającego przy Sejmie RP.

Relacje z działalności programowej oraz z organizowanych i patronowanych przez KTŻ imprez żeglarskich i turystycznych są podawane na stronie internetowej Komisji - www.ktz.pttk.pl oraz wielostronicowych Biuletynach KTŻ.

Działalność Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2017 roku udowodniła, że podążając za potrzebami środowiska turystów żeglarzy z pod znaku PTTK, na bieżąco wypełniane są jego postulaty, a nowoczesne podejście do rozwiązywania i realizacji wynikłych problemów świadczy o ogromnym zaangażowaniu członków Komisji. Znajomość przepisów dotyczących spraw wodnych i rzetelna praktyka żeglarska, dały o sobie znać podczas konsultacji społecznych wielu projektów ustaw i rozporządzeń sygnowanych przez MSiT.

Realizacja zadania programowego „Na szlakach Niepodległości”

Przez cały 2018 rok w PTTK były realizowane przedsięwzięcia związane z hasłem programowym Towarzystwa „Na szlakach Niepodległości”.

XXXIX Rodzinny Rejs Żeglarsko- Motorowodny PTTK „Szlakami Pamięci 1918-2018, Wielka Pętla Wielkopolski” zorganizowany przez Komisję Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK, przy współpracy z Centrum Turystyki Wodnej PTTK stał się sztandarową imprezą żeglarzy turystów PTTK. Rejs „Szlakami Pamięci” upamiętniający 100 lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę i zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego, miał być z założenia imprezą łatwą, przyjemną i promocyjną dla tego szlaku, z bardzo licznym udziałem załóg z całej Polski. Odbывał się pod honorowym patronatem Prezesów Wielkopolskiej Organizacji Turystycznej i Związku Miast i Gmin Nadnoteckich. Niestety bardzo niski stan wody w Warcie ograniczył liczebny udział żeglarzy na jednostkach o zanurzeniu ponad 50 cm, a jednocześnie wiele utrudnień nawigacyjnych bardzo motywowało płynących uczestników do uważnej żeglugi. Warciański odcinek rejsu stał się najlepszym nauczycielem uczącym rozwagi, koleżeństwa i chęci niesienia wzajemnej pomocy. Piętnaście łodzi, w tym jedna załoga z Ukrainy i jedna mieszana załoga polsko-niemiecka, rozpoczęła w dniu 23.06.2018 r rejs w Ślesinie.

Podczas pobytu w Poznaniu odbyła się uroczystość złożenia kwiatów i zniczy przy Pomniku Powstańców Wielkopolskich, by w ten sposób oddać cześć uczestnikom jedyne go zwycięskiego powstania i uczcić 100 lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę. Uroczystość, pomimo, że bardzo symboliczna była wzruszająca i skłoniła do refleksji na temat wolności, równego traktowania wszystkich obywateli, przestrzegania prawa i konstytucji.

Rejs po 24 dniach żeglugi, pokonaniu około 720 km szlaku i zamknięciu Pętli zakończył się również w Ślesinie, gdzie wszyscy uczestnicy rejsu otrzymali Złote Od-znaki „Szlak Pętli Wielkopolskiej”. Komandor rejsu, kol. Wojtek Skóra otrzymał nagrodę Polskiego Związku Żeglarskiego - „Błękitny Spinaker”, w kategorii Najlepszy Rejs Śródlądowy Roku – za organizację i przeprowadzenie rejsu PTTK po wodach Wielkiej Pętli Wielkopolskiej. To już kolejna nagroda Błękitnego Spinakera za organizację imprez i rejsów, nie tylko po wodach śródlądowych.

Udział w targach turystycznych:

Członkowie Komisji brali udział w przygotowaniach do targów jak i w pracach obsługi stoisk targowych podczas:

- Targów Sportów Wodnych i Rekreacji „Wiatr i Woda” w Warszawie,
- Targów Żeglarstwa i Sportów Wodnych „Boatshow” w Łodzi,
- Międzynarodowych Targów Turystycznych „Ptak Warsaw Expo” w Nadarzynie.

Wydawnictwa

Członkowie Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK aktywnie brali udział w przygotowaniu corocznego Kalendarza Imprez Wodniackich PTTK 2018, który został wydany w nakładzie 2000 szt. Kalendarz został rozesłany do oddziałów wodnych i klubów żeglarskich PTTK oraz rozdysponowany podczas wszystkich targów żeglarskich i turystycznych w których brało udział PTTK.

W lutym 2019 r., po raz dziewiąty został wydany, w nakładzie 1500 egzemplarzy Kalendarz Imprez Wodniackich PTTK.

W lutym 2020 r. został wydany po raz dziesiąty w nakładzie 500 egzemplarzy, Kalendarz Imprez Wodniackich PTTK. Wydawnictwo, które z założenia, w większości swego nakładu miało być rozkolportowane podczas Targów Wiatr i Woda, z powodu ich odwołania pozostało do dyspozycji CTW PTTK. Szkoda, bo kalendarz zawierający wszystkie informacje dotyczące niekomercyjnych i komercyjnych imprez żeglarskich, kajakowych i podwodnych organizowanych przez komisje statutowe ZG PTTK, cieszy się sporym zainteresowaniem wśród turystów wodniaków, nie tylko spod zna-ku PTTK. Następnie, częściowo zostało rozesłane do oddziałów i klubów wodnych PTTK oraz przekazane zainteresowanym turystom wodniakom podczas ich wizyt w siedzibie Centrum Turystyki Wodnej PTTK. Zdecydowano o równoczesnym umieszczaniu Kalendarza w wersji elektronicznej na stronie głównej PTTK oraz CTW PTTK.

W 2021 r i 2022 r opracowany Kalendarz Imprez Wodnych PTTK przygotowano wyłącznie w wersji elektronicznej i udostępniony na portalach internetowych PTTK.

Ponownie we wrześniu 2018 r kol. Wojciech Skóra uczestniczył w Chersoniu na Ukrainie w regatach imienia Gen. M. Zaruskiego o Puchar Prezydenta RP.

Relacje z działalności programowej oraz z organizowanych i patronowanych przez KTŻ ZG PTTK imprez żeglarskich turystycznych były opisywane na bieżąco na stronie internetowej Komisji - www.ktz.pttk.pl, oraz umieszczane w wielostronicowych

Biuletynach KTŻ.

Kontynuując przyjęty przez Komisję projekt „Poznajemy Polskie szlaki Wodne”, w okresie 22.06 - 14.07.2019 r. odbył się XXXX Międzynarodowy Rejs Przyjaźni PTTK „ODRA 2019, rzeka, która łączy”, pod honorowym patronatem Prezesa PGW „Wody Polskie”. Rejs rozpoczął się w Marinie Gliwice i w pierwszym odcinku, obejmującym sześć śluz Kanału Gliwickiego brał udział Prezes Wód Polskich. Jak sam potem stwierdził, było to dla niego cenne doświadczenie, gdyż naocznie mógł się przekonać, jak odbywa się śluzowanie i jak nie są dostosowane do turystyki wodnej, obiekty hydrotechniczne nie tylko na Odrze.

Bardzo niski stan wody w Odrze ograniczył liczebny udział żeglarzy na jednostkach o zanurzeniu ponad 50 cm, ale jednocześnie wiele utrudnień nawigacyjnych bardzo motywowało płynących uczestników do uważnej żeglugi. Odrzański odcinek rejsu stał się najlepszym nauczycielem uczącym rozwagi, koleżeństwa i chęci niesienia wzajemnej pomocy.

W związku z tym, że w 2019 r nie odbył się, z różnych przyczyn Flis Odrzański, rejs PTTK godnie przejął rolę promującą Księżną Polskich rzek i był bardzo uroczysto witany przez władarzy Szczecina, podczas odbywających się w dniach 14 - 15 lipca Dni Odry. W rejsie, na 14 jednostkach udział wzięło 43 uczestników, żeglarzy i motorowodniaków z całej Polski, którzy podczas uroczystego zakończenia rejsu na Wałach Chrobrego otrzymali Złote Odznaki „Szlak Odry 741,6 km”, za jednorazowe przepłynięcie całego szlaku Odry. Komandor rejsu, kol. Wojtek Skóra otrzymał nagrodę Polskiego Związku Żeglarskiego - „Błękitny Spinaker”, w kategorii Najlepszy Rejs Śródlądowy Roku – za organizację i przeprowadzenie rejsu PTTK po rzece Odrze. To już kolejna nagroda Błękitnego Spinakera za organizację imprez i rejsów PTTK.

W dniach 26-29.09. 2019 roku miał miejsce XXXVI Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK „Soczewka 2019” w Soczewce koło Płocka. Kurs i zlot bardzo nietypowy w swoim przebiegu. Po raz pierwszy podczas corocznego szkolenia i spotkania Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK oraz uczestników imprez organizowanych przez KTŻ ZG PPTK, obył się ślub a potem niewielkie przyjęcie weselne. Dwoje z naszych wieloletnich uczestników rejsów postanowiło podczas zlotu złożyć, w obecności zaprzyjaźnionego wójta gminy Słupno, przysięgę małżeńską. Dla wszystkich była to niesamowita niespodzianka, gdyż o przygotowaniach i organizacji samej uroczystości wiedziało tylko pięć osób: młodzi, świadkowie i komandor rejsu.

Jak zawsze podczas naszych żeglarskich spotkań jeden dzień przeznaczony był na turystykę i krajoznawstwo. Przy sprzyjającej pogodzie zwiedzaliśmy okolice Płocka i Pojezierze Dobrzyńskie, miejsca piękne, tajemnicze, często takie, o których nawet nie wiedzieliśmy, że istnieją. Nie każdy mógł wcześniej być w przystani żeglarskiej pod dachem - we Włocławku, czy oglądając świątynie mariawitów w Płocku. A żywiołowość i werwa pani Sylwii, naszej przewodniczki, która oprowadzała nas i opowiadała o historii mijanych miejsc, była godna pozazdroszczenia. Doskonała znajomość zabytków, liczne tzw. „smaczki” tylko uatrakcyjniały wycieczkę. Obowiązkowym punktem Zlotu było corocznie przeprowadzane szkolenie z bezpieczeństwa i ratownictwa na jachcie, zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i meteorologii. W Kursie i zlocie udział wzięło 65 uczestników.

Jak co roku, od dziewięciu już lat kol. Wojtek Skóra w połowie września uczestniczył w ukraińskim Chersoniu w regatach im. gen. M. Zaruskiego o Puchar Prezydenta RP. W regatach, o tyle nie typowych, bo rozgrywanych na rzece Dniepr, która w tym miejscu ma około 400 m. szerokości, po której pływają dość duże morskie jednostki.

Corocznie w chersońskich regatach uczestniczy około 50 – 60 jachtów, a ich przebieg zawsze wywołują ogromne emocje, zwłaszcza w najliczniej obsadzonej klasie jachtów o wyporności powyżej 1 T oraz na jachtach mieczowych, w znakomitej większości z polskim rodowodem. Podsumowanie regat, jest zawsze bardzo uroczyste, połączone z licznymi nagrodami i wyróżnieniami. Kol. Wojtek Skóra podczas tej uroczystości zawsze przypomina postać gen. M. Zaruskiego i podkreśla rolę jaką w wyszkoleniu całej szerzy, nie tylko polskich żeglarzy odegrał Generał. Od kilku lat przywozi dla wszystkich uczestników regat i organizatorów specjalnie przygotowane, a mało znane na Ukrainie, butony o treści nawiązującej do osoby gen. M. Zaruskiego i miasta Chersonia. W 2019 roku dodatkową nagrodą było szklane trofeum dla naj-starszego uczestnika regat, z dedykacją w języku ukraińskim. Szczególnym wyróżnieniem dla zwycięzców poszczególnych klas, które jest bardzo cenione, jest możliwość zrobienia sobie zdjęcia z okazałym Pucharem Prezydenta RP.

Wspólne z CTW PTTK, Komisja Turystyki Żeglarskiej przygotowała specjalne wydawnictwo informacyjne dla komandorów rejsów, spływów i innych osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez wodnych organizowanych przez ogniwa PTTK. Na 76. stronach broszury „Zasady udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej - przyczyny i skutki możliwych zagrożeń występujących podczas uprawiania turystyki wodnej”, opisano przyczyny i następstwa oraz sposoby postępowania w przypadku między innymi: oparzeń słonecznych, hipotermii, tonięć, zatruc pokarmowych, zwichnięć lub złamań kończyn, udarów, zawałów serca, innych. W pierwszej części broszury wymieniono przepisy prawne, podkreślając znaczenie i konsekwencje wynikające z ich przestrzegania, w sytuacji udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Członkowie Komisji uczestniczyli w przygotowaniach do targów jak i obsłudze stoisk targowych podczas:

- Targów Sportów Wodnych i Rekreacji „Wiatr i Woda” w Warszawie,
- Targów Żeglarstwa i Sportów Wodnych „Boatshow” w Łodzi,

Dla Komisji najważniejszym, dorocznym wydarzeniem wystawienniczym są wio-senne Targi Wiatr i Woda w Warszawie, podczas których odbywa się Gala rozdania nagród w konkursie „Nagroda Przyjaznego Brzegu”. Jest to bardzo absorbujący okres, gdyż ilość zadań jakie stawiane są przed członkami Komisji jest ogromna. Zaczynając od przygotowania nagród dla laureatów NPB, poprzez pomoc w zabudowie stoiska, jego obsługa, udział w gali czy też potem udział w debacie „Co zrobić, aby polskie brzegi stały się jeszcze bardziej przyjazne”

W 2019 r turyści wodniacy z pod znaku PTTK, obchodzili jeszcze jedną bardzo ważną datę. 29. marca swe 90 urodziny obchodził nasz Przyjaciel, żeglarz, wodniak Ryszard Grzegorzewski. Żeglarz, który na swym własnoręcznie zmodyfikowanym jachcie Nash 20, o dumnej nazwie Gniewko Radosław, przez ostatnie kilkanaście lat, co rocznie czynnie uczestniczy we wszystkich rejsach organizowanych przez KTŻ ZG PTTK.

Podsumowując działalność Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2019 roku, można stwierdzić, że jej działalność w pełni wypełniła zadania pokładane przez ZG PTTK.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2020 r. odbyła dwa posiedzenia plenarne i udzieliła trzech konsultacji w formie ustaleń internetowych, przy 100% obecności i pracowała w niezmiennym składzie.

Już początek 2020 roku mocno zweryfikował roczny plan pracy KTŻ ZG PTTK. Postępująca pandemia koronawirusa spowodowała odwołanie marcowych Targów Wiatr i Woda i co za tym idzie galę wręczenia laurów w konkursie „Nagroda Przyjaznego Brzegu”. Nie odbyło się również planowane w tym terminie posiedzenie KTŻ ZG PTTK.

Wprowadzone w tym czasie ogromne ograniczenia w przemieszczaniu się ludności, strach przed skutkami pandemii mocno ograniczył kalendarz imprez wodniackich. Wiele imprez zostało całkowicie odwołanych, niektóre przeniesione na inny termin, jeszcze inne odbywały się w mocno ograniczonym składzie. Również pod dużym znakiem zapytania, pomimo zakończonych przygotowań organizacyjnych, stanęła realizacja sztandarowego rejsu żeglarskiego PTTK.

Przy wszystkich tych obostrzeniach i utrudnieniach KTŻ ZG PTTK przeorganizowała sposób realizacji przyjętych zadań, rozdzieliła je ponownie, kierując się tym razem indywidualnymi możliwościami i umiejętnościami pracy w sieci, poszczególnych członków komisji. Przyniosło to bardzo szybko wymierne efekty, została przeprowadzona weryfikacja stanic wodnych i klubów żeglarskich PTTK. Niestety potwierdziła się smutna prawda: ubywa nam klubów żeglarskich, zwłaszcza przy niegdyś działających prężnie zakładach pracy, za to znacznie zwiększyła się średnia wieku członków tych klubów. I nie ma tutaj prostej przyczyny, bezlitosne realia ekonomiczne wymuszają na zarządach przedsiębiorstw daleko idące oszczędności, które przede wszystkim dotyczą sfery nieprodukcyjnej. Dodatkowo brak innego zewnętrznego źródła dofinansowania bieżącej działalności, postępujące starzenie się klubów, a często panująca w nich hierarchiczność oraz dekapitalizacja posiadanego sprzętu pływającego lub wręcz jego brak, nie przyciąga a wręcz niekiedy odstręcza nowych, młodych kandydatów na członków klubów żeglarskich PTTK.

Pomimo ograniczonej ilości przeprowadzonych w 2020 r. imprez wodnych, prowadzona była ulotkowa akcja informacyjna, przypominająca i zachęcająca do zdobywania odznak żeglarskich ŻOT i dziecięcych odznak Optymistek oraz odznak Polskich Szlaków Wodnych: Szlaku Wisły, Odry i Warty, Pętli Wielkopolskiej, Toruńskiej oraz Pętli Żuławskiej i Zalewu Wiślanego. Równocześnie bezpłatnie rozprowadzono specjalne wydawnictwo informacyjne dla komandorów rejsów, spływów i innych osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez wodnych organizowanych przez ogniwa PTTK. Na 76 stronach broszury pt. Zasady udzielania Pierwszej Po-mocy Przedmedycznej – przyczyny i skutki możliwych zagrożeń występujących pod-czas uprawiania turystyki wodnej.

Nie wszystkie z sześciu istniejących referatów weryfikacyjnych Żeglarskiej Od-znaki Turystycznej przeprowadziło weryfikację przesłanych do nich dzienniczek Żeglarskich, nie mniej jednak w 2020 r. zweryfikowało łącznie 57 odznak ŻOT różnego stopnia, 115 odznak PSW oraz zostały przyznane 43 odznaki Optymistek.

Chcąc wyróżnić graficznie nowy konkurs KTŻ ZG PTTK – Żeglarska Rodzina, który w swym założeniu ma na celu popularyzację rodzinnego żeglarstwa turystycznego, przygotowano logotyp konkursu.

Kontynuując przyjęty przez komisję wieloletni projekt „Poznajemy Polskie Szlaki Wodne”, przy poluzowanych rygorach czasu pandemii, w okresie 4-25.07.2020 r. odbył się XXXXI Rejs Żeglarsko-Motorowodny PTTK „Gościńce kanału Elbląskiego i jez. Jeziorak”. Pojezierze ławsko-Ostródzkie, z honorowym patronatem prezesa PGW „Wody Polskie” i burmistrza Miasta Ława. W rejsie, na 11 jednostkach udział wzięło 31 uczestników, żeglarzy i motorowodniaków z całej Polski, którzy chcieli po-znać jeszcze

nieznane przez nich zakątki jez. Jeziorak, Pojezierza Ostródzkiego, jez. Mały i Duży Szelaąg, przepłynąć jedynym tunelem wodnym w Polsce czy skosztować podczas postoju na Buczyńcu wielce smakowitych potraw przygotowanych z hodowlanych ślimaków. Po wyslipowaniu się łodzi w pobliskiej miejskiej przystani OSIR Iława, załogi odjechały do swych macierzystych portów. Komandor rejsu, Wojciech Skóra, za organizację i przeprowadzenie rejsu PTTK po Pojezierzu Iławsko-Ostródzkim otrzymał nagrodę Polskiego Związku Żeglarskiego „Błękitny Spinaker”, w kategorii Najlepszy Rejs Śródlądowy Roku.

Niestety, ze względu na przepisy epidemiologiczne dotyczących pandemii Covid -19, nie odbył się planowany na koniec września Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK w Pszczynie. Również z tego samego powodu kol. Wojciech Skóra nie wziął udziału w ukraińskim Chersoniu w X regatach im. gen. M. Zaruskiego o Puchar Prezydenta RP.

W 2020 r turyści wodniacy spod znaku PTTK, świętowali bardzo ważną datę. 27 stycznia swe 90 urodziny obchodził nasz przyjaciel, żeglarz, wodniak, wieloletni członek KTŻ ZG PTTK Wojciech Kuczkowski, autor książek i publikacji, przede wszystkim Przewodnika dla żeglarzy po Wielkich Jeziorach Mazurskich, wydawnictwa, które na wiele lat stało się prawie biblią szuwarowych żeglarzy. Inicjator i współorganizator projektu związanego z wejściem Polski w 204 roku do Unii Europejskiej pt. Powitanie Unii na Wodach Polski, który pokazywał i zapraszał zachodnich wodniaków na polskie wody.

Podczas swego ostatniego posiedzenia KTŻ ZG PTTK w listopadzie 2020 r. odbyła się uroczystość wręczenia Józefowi Kwaśniewiczowi Medalu 100 lecia urodzin Karola Wojtyły za zainicjowanie na terenie Olsztyna mszy żeglarskich, skupiających zawsze duże rzesze turystów wodniaków. Medal wręczał nasz kolega Maciej Grzemski. Informacje o wszystkich podjętych inicjatywach i zrealizowanych zadaniach, umieszczone zostały na stronie internetowej Komisji - www.ktz.pttk.pl oraz Biuletynie nr 38 i 39 KTŻ ZG PTTK.

Podsumowując działalność Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2020 roku, można stwierdzić, że przyjęty kierunek działania komisji, przede wszystkim nakierowany na promowanie żeglarstwa i turystyki wodnej wśród najmłodszych, pomimo wielu ograniczeń spowodowanych pandemią i wywołanych przez nią trudnościom finansowym Towarzystwa, powoli przynosić zakładane efekty. Również znajomość przepisów dotyczących spraw wodnych i rzetelna praktyka żeglarska, dały o sobie znać podczas prac w Zespole ds. Turystyki Wodnej przy PGW Wody Polskie czy konsultacjach społecznych kilku projektów ustaw i rozporządzeń sygnowanych przede wszystkim przez Ministerstwo Infrastruktury i Ministerstwo Rozwoju Technologii i Pracy.

Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK w 2021 r. odbyła dwa posiedzenia plenarne i 5 spotkań konsultacyjnych w formie ustaleń internetowych, i przy 86% obecności pracowała w również w niezmiennym składzie. Niestety choroba własna, a potem męża bardzo ograniczyła udział w pracach komisji kol. Barbary Kalinowskiej.

Mocno limitowane środki finansowe przyznane Komisji na działalność statutową, wymusiły niekonwencjonalne rozwiązania dotyczące jej działalności. Oparliśmy się przede wszystkim na wspólnych konsultacjach telefonicznych i telekonferencjach.

Także w 2021 r, nie odbyły się marcowe Targi Wiatr i Woda, nie było więc okazji spotkać się z licznie przyjeżdżającymi na targi indywidualnymi żeglarzami

oraz przedstawicielami klubów żeglarskich PTTK i wymienić się opiniami na temat zbliżającego się, kolejnego nietypowego sezonu żeglarskiego, obarczonego wszystkimi ograniczeniami związanymi z pandemią covid.

Z wiedzy uzyskanej z różnych źródeł, dowiedzieliśmy się niestety, że kilka planowanych imprez żeglarskich zostało całkowicie odwołanych, niektóre przeniesione na inny termin, jeszcze inne odbędą się w mocno ograniczonym składzie. Budziło to nasz duży niepokój, gdyż zachowanie ciągłości, odbywających się czasami od wielu lat projektów, jest ważnym argumentem dla uczestników, aby wziąć udziału w imprezie. Nie odbyła się również w tym terminie gala wręczenia laurów w konkursie Nagroda Przyjaznego Brzegu. Została przeniesiona na sierpień 2021 r, na finał V Festiwalu Wisły na toruńskim Bulwarze Filadelfijskim. W gali wzięło udział 17 laureatów i wielu zaproszonych gości, z panem Michałem Zalewskim, prezydentem Miasta Toruń, na czele.

Pogarszająca się sytuacja ekonomiczna, mocno starzejąca się kadra programowa istniejących klubów żeglarskich, zwłaszcza wchodzących w skład oddziałów PTTK zlokalizowanych przy zakładach pracy, mocno rzutuje na ich aktywność, wręcz gotowość do dalszej działalności. Zbliżająca się kampania wyborcza w PTTK i kończąca się kadencja komisji, wymogła na nas potrzebę ponownej, pełnej weryfikacji istniejących klubów żeglarskich i członków, na rzecz ustalenia liczby delegatów na Krajową Konferencję Turystyki Żeglarskiej PTTK. Zadanie to zostało zrealizowane i według posiadanego wykazu, w KKTŻ powinno wziąć udział 45 delegatów.

Pomimo skromnej ilości przeprowadzonych w 2021 r. imprez wodnych, KTŻ ZG PTTK starała się utrzymywać stały kontakt z organizatorami rejsów i imprez żeglarskich, aby kontynuować ulotkową akcję informacyjną, przypominającą i zachęcającą do zdobywania odznak żeglarskich ŻOT i dziecięcych odznak Optymisteń oraz od-znak Polskich Szlaków Wodnych: Szlaku Wisły, Odry i Warty, Pętli Wielkopolskiej, Toruńskiej oraz Pętli Żuławskiej i Zalewu Wiślanego.

Zdobywanie Żeglarskiej Odznaki Turystycznej (ŻOT) ma na celu zachęcenie żeglarzy do uprawiania turystyki wodnej. Staramy się zachęcić żeglarzy, przede wszystkim młodzież, do aktywności na wodzie połączonej z krajoznawstwem.

Sześć istniejących referatów weryfikacyjnych Żeglarskiej Odznaki Turystycznej zweryfikowało łącznie 51 odznak ŻOT różnego stopnia, 122 odznak Polskich Szlaków Wodnych oraz zostały przyznane 29 odznaki Optymisteń różnego stopnia.

W maju 2021 r turyści wodniacy spod znaku PTTK, ponieśli dużą stratę osobową. Po długiej i ciężkiej chorobie, odszedł na wieczną wachtę kol. Wojciech Kuczkowski żeglarz, wodniak, wieloletni członek KTŻ ZG PTTK. Autor książek i publikacji związanych z żeglarstwem, inicjator i współorganizator projektu związanego z wejściem Polski w 2004 roku do Unii Europejskiej pt. Powitanie Unii na Wodach Polski.

Kontynuując przyjęty przez komisję wieloletni projekt żeglarski „Poznajemy Polskie Szlaki Wodne”, po 15. latach nieobecności rejsów PTTK na Zalewie Koronowskim wybrano ten akwen jako doskonale miejsce nadające się na kameralny, rodzinny rejs.

Jednak ograniczenia spowodowane pandemią koronawirusa covid 19 mocno limitowały ilość jednostek mogących wziąć udział w rejsie, który został przeprowadzony w okresie 3 - 17.07.2021 r. pod nazwą LXII Rodzinny Rejs Żeglarsko-Motorowodny PTTK „Zalew Koronowski 2021”. Łącznie odliczyło się dziewięć jednostek, pięć łodzi żaglowych i cztery motorowodne. Ekipa żeglarzy od lat wspólnie

pływających ze sobą, doskonale się znających i chcących ze sobą przebywać.

Z założenia rejs miał charakter rodzinny, spokojny i nastawiony na spędzenie jak najwięcej wspólnych chwil. Ze względu na mocno ograniczoną możliwość wyboru miejsc postojowych na Zalewie, jego specyficzne ukształtowanie: wiele wąskich przesmyków i odnóg, zatok i połączonych kanałami niewielkich jezior, bardzo niskie przejście pod mostem w kierunku Zamrzenicy, trasa rejsu musiała być tak przygotowana, aby uczestnicy nie musieli dwa razy nocować w tym samym miejscu. Jak naj-mniej pływać swoim śladem, jak najwięcej odwiedzić przepięknych, cichych zakątków Zalewu Koronowskiego, z krystalicznie czystą wodą. Czystość wody i nieskazitelność przyrody oraz mnóstwo czasu dla siebie i wspólnie spędzanych chwil, pozwoliły nam beztrudno odpocząć i naładować własne akumulatory, tym bardziej, że cały czas na plecach czuliśmy oddech nieprzemijającej pandemii. Komandor rejsu, Wojciech Skóra, za organizację i przeprowadzenie rejsu PTTK po Zalewie Koronowskim otrzymał wyróżnienie w konkursie Polskiego Związku Żeglarskiego „Błękitny Spinaker”, w kategorii Najlepszy Rejs Śródlądowy Roku.

Po rocznej przerwie spowodowanej pandemią covid -19, w dniach 30.09 – 3.10.2021 r. odbył się XXXVII Kurs i Zlot Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK. Obostrzenia związane z lockdownem, mocno ograniczyły wybór miejsca, gdzie moglibyśmy się spotkać. Wrócić do wspomnień z zeszłego i tegorocznego rejsu, a przede wszystkim odświeżyć praktyczną wiedzę dotyczącą bezpiecznego zachowania się na jachcie, umiejętność oceny zjawisk meteorologicznych, zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, użycia defibrylatorów AEG i sprawność w zastosowaniu pozycji bocznych ustalonych.

Wybrano ośrodek wypoczynkowy w Serpelicach, miejsce nam doskonale znane z pobytu sprzed ośmiu lat. Ośrodek pięknie położony nad Bugiem, bardzo zadbane z mnóstwem zieleni. Położenie i atrakcje ośrodka to jedno, najważniejszym argumentem przy wyborze miejsca było podejście właścicieli do przyjmowanych gości. Gościnność i chęć spełniania prawie każdej prośby, to jedno, drugie to wyżywienie – swojskie, do tego nie do przejedzenia. Zakwaterowanie w dwuosobowych pokojach w głównym budynku, ich wysoki standard i widoki z okien na pewno zadowolili każdego uczestnika Kursu i Zlotu. Jak zawsze w programie zlotu jeden dzień został poświęcony na poznanie regionu, w którym się spotykamy.

Nie do końca udało się zrealizować pomysł na wycieczkę wodno-konną w górę rzeki Bug. W założeniu połowa uczestników miała jechać bryczkami wzdłuż rzeki, na jej przełom w okolicach Gnojna, druga część miała płynąć katamaranem dostosowanym do pływania po Bugu. W umówionym miejscu mieliśmy się zamienić środkami lokomocji, aby poznać z różnej perspektywy przepiękne miejsca Podlasia. Niestety obowiązujące obostrzenia w poruszaniu się, w rozszerzonej, zamkniętej strefie przygranicznej, uniemożliwiły to nam. Na szczęście każdy z uczestników zlotu mógł zobaczyć Podlasie od strony wody i kozła woźnicy.

Blok zajęć obejmował wykład kol. M. Grzemskiego na temat bezpieczeństwa na jachcie, pokaz środków bezpieczeństwa pośredniego i własnego żaglarzy, pirotechniki oraz środków i sposobów wzywania pomocy oraz podstaw meteorologii. Bardzo ciekawy wykład trwał prawie 2,5 godziny i wzbudził ogromne zainteresowanie wszystkich uczestników Kursu i Zlotu. W zajęciach wzięło udział dwoje kandydatów na Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK, reprezentujących dwa skrajnie odległe regiony Polski: Cieszyn i Olsztyn. Drugą część szkolenia przeprowadzona przez kol. Wojtkę Skórę, uzupełniły zajęcia z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,

użycia defibrylatorów serca oraz przypomnienie pozycji bocznych ustalonych, zapewniających bezpieczne oczekiwanie poszkodowanego na przybycie profesjonalnej pomocy medycznej.

Jednocześnie wśród uczestników zlotu rozprowadzono specjalnie przygotowane wydawnictwo informacyjne kierowane do komandorów rejsów, spływów i innych osób odpowiedzialnych za bezpieczeństwo podczas imprez wodnych organizowanych przez ogniwa PTTK. W 76. stronicowej broszurze pt. „Zasady udzielania Pierwszej Pomocy Przedmedycznej – przyczyny i skutki możliwych zagrożeń występujących podczas uprawiania turystyki wodnej”, omówiono obowiązujące przepisy prawne dotyczące sytuacji udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, akcentując znaczenie i konsekwencje wynikające z ich nieprzestrzegania. Opisano czynniki i następstwa oraz sposoby postępowania w przypadku między innymi: oparzeń słonecznych, hipotermii, tonięć, zatruc pokarmowych, zwichnięć lub złamań kończyn, udarów, zawałów serca, innych.

Po przeprowadzonej rozmowie kwalifikacyjnej przyjęto w poczet kadry żeglarskiej PTTK dwoje nowych instruktorów, którym wręczono odznaki instruktorskie i proporzycy turysty żeglarskiej PTTK. Łącznie KTŻ ZG PTTK posiada około 120 Instruktorów Turystyki Żeglarskiej PTTK.

W krótkiej przerwie pomiędzy wykładami pokazana została nierdzewna kotwica z metrowym nierdzewnym łańcuchem kotwicznym, wykonana przez naszego nestora rejsów i zlotów – kol. Ryszarda Grzegorzewskiego. Kotwica o tyle nietypowa, bo na jej ramionach został wygrawerowany napis – 30 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Ponad 9 kg kotwica, umieszczona na specjalnie przygotowanym stojaku, została w dniu 1 grudnia przekazana na licytację podczas 30 finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy związanej z zapobieganiem i leczeniem chorób wzroku u dzieci.

Awizowany podczas Kursu i Zlotu pomysł, aby ze środków prywatnych żeglarzy skupionych wokół PTTK ufundować nagrobek kol. Wiesława Łagiewskiego, honorowego członka PTTK, przybrał konkretny kształt w postaci uchwały KTŻ ZG PTTK. W czasie grudniowego posiedzenia komisji postanowiono przeprowadzić zbiórkę funduszy, na które złożą się dobrowolne wpłaty darczyńców oraz kwoty z należnych delegacji członków KTŻ ZG PTTK. Szybko zebrane środki i sprzyjająca pogoda w styczniu 2022 r. pozwoliły na montaż pomnika, na którym, oprócz danych imiennych umieszczono również tabliczkę z napisem - „Członek Honorowy PTTK”.

Późną jesienią, razem z działem promocji ZG PTTK przystąpiono do prac związanych z opracowaniem projektu nowego plakatu Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK. Prace zakończono, plakat wydrukowano w nakładzie 20 szt. w dwóch wielkościach.

W grudniu 2021 roku Komisja Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK przygotowała i wydała Biuletyn nr 40, w którym zawarte zostały opisy wszystkich najważniejszych działań komisji, relacje z większości tych wydarzeń zostały również zamieszczone na stronie internetowej www.ktz.pttk.pl.

W miesiącu marcu 2022 r odbyło się jedno zdalne oraz dwa stacjonarne: w Wolsztynie i Warszawie, posiedzenia pracującej w niezmienionym składzie Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK. Omówiono na nim sprawy związane dalszą promocją Polskich Szlaków Wodnych i odznak ŻOT oraz sytuacją na Ukrainie. Znaczne ograniczenia związane z wydatkami na promocję i dofinansowanie imprez nałożone na administrację państwową postawiły duży znak zapytania nad organizacją rejsu sztandarowego PTTK. Dofinansowanie rejsu po Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich

przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie umożliwiłoby zorganizowanie w 4 mazurskich Ekomarinach pikników ekologicznych, podczas których przede wszystkim miano zwrócić uwagę na czystość mazurskich jezior, promocje miejsc z bezpłatnym odbiorem nieczystości z jachtowych toalet chemicznych, segregacją śmieci i proekologicznych zachowań na szlakach wodnych. Niestety z powodu braku wystarczających środków finansowych nie udało się w pełni zrealizować harmonogram rejsu. Nie mniej w dniach 25.06-16.07. 2022 r, odbył się XLIII Rejs Żeglarsko-Motorowodny PTTK „Wielkie Jeziora Mazurskie 2022 - Pływajmy w czystych wodach. Kampania edukacyjna”, w którym udział wzięło 10 jednostek i 32 uczestników, w tym jedna jednostka z zaprzyjaźnionymi żeglarzami z ukraińskiego Chersonia. W rejsie zwracaliśmy uwagę na dostępność miejsc z odbiorem nieczystości płynnych z jachtów, wyposażenie przystani, fachowość i chęć niesienia pomocy przez bosmanów, czy wreszcie na ofertę lokalnych IT, dostępność materiałów i oznakowanie szlaków tematycznych zlokalizowanych na trasie rejsu. Popłynęliśmy również do miejsca na jez. Tyrkło, gdzie planowane jest jego tunelowe połączenie z jez. Buwełno i w ten sposób stworzenie Wielkiej Pętli Jezior Mazurskich. Zresztą kilka dni później w tym miejscu podpisano przez Ministerstwo Infrastruktury i PGW Wody Polskie oficjalną deklarację, która ma określić możliwe warianty wyznaczenia przebiegu trasy Pętli Mazurskiej, z których będzie można wybrać rozwiązanie optymalne w aspekcie środowiskowym, turystycznym oraz funkcjonalnym. Ponadto zostanie dokonana analiza uwarunkowań społecznych i prawnych, jak i analiza kosztów oraz źródeł finansowania przedsięwzięcia.

W ocenie uczestników rejsu był on bardzo udany i przynoszący wiele pozytywnych wrażeń odnoszących się do istniejącej i dobrze wyposażonych marin, przystani i bindug. Szkoda tylko, że wysokość opłat za pobyt na ich terenie przyjął wręcz abstrakcyjny wymiar. Absurdalność cen, dorównujących opłatom w marinach Adriatyku czy Morza Egejskiego i zapewne znaczny odpływ turystów wodników, nie wróży ni-czego dobrego dla dalszego rozwoju Warmii i Mazur.

Niestety lutowa napaść Rosji na Ukrainę i prawie natychmiastowe zajęcie nadnieprzańskiego Chersonia uniemożliwiło rozegranie w 2022 r corocznych regat im. gen. M. Zaruskiego o Puchar Prezydenta RP.

Trzeci raz z rzędu przychodziło mi w tak niesprzyjających warunkach przygotowywać program kursu i zlotu żeglarzy PTTK. A, że chceć to móc, zgodnie z tradycją i w 2022 r. spotkaliśmy się w dniach 15-18 września podczas XXXVIII Zlotu i Kursu Instruktorów Turystyki Żeglarskiej „Parowozownia Wolsztyn 2022” w Wolsztynie.

Przygotowania do zlotu były chyba najtrudniejszymi ze wszystkich dotychczasowych, a wpływ na to miało wiele przyczyn. Nie do końca unormowana sytuacja epidemiologiczna, ogromny wzrost cen i związane z tym koszty oraz pogarszająca się kondycja finansowa społeczeństwa mocno ograniczała możliwości wyboru miejsca i redukowała atrakcje turystyczno-krajoznawcze jakie corocznie towarzyszyły zlotom. Tylko miejsce było pewne – Wolsztyn z największą parowozownią w Europie. Miejsce nie przypadkowe, bo pośrednio związane z uprawianą profesją naszego Ryszarda G, który całe swe życie zawodowe związany był z koleją. Sami przy okazji chcieliśmy poznać ten arcyciekawy fragment historii związany z rozwojem techniki stosowanej w PKP, tym bardziej, że Ryszard może pochwalić się legitymacją nr 6 maszynisty parowozów różnych typów, wydaną krótko po zakończeniu II wojny światowej. Szukając konkretnego miejsca na naszą bazę noclegową spotkałem się z bardzo różno-rodną ofertą cenową, standardem wyposażenia i wyżywienia. Łatwo było znaleźć miejsce, nie zwracając uwagi na cenę, ale wtedy okazywało się, że cena

znacznie przekracza możliwości finansowe uczestników. Musiałem wybrać taki kompromis, aby przysłowiowe ciało i dusza były ukontentowane. Po konsultacjach ze zlotowiczami wybraliśmy bardzo atrakcyjnie zlokalizowany, prawie nad brzegiem jeziora Ośrodek Wypoczynkowy Montana w Karpicku, tuż koło Wolsztyna.

Już pierwszego dnia Zlotu czekała na nas duża niespodzianka, przy budynku głównym Parowozowni oczekiwał na nas najważniejszy gość naszego spotkania – Rysiu G, którego z nieodległych Szamotuł przywiózł syn Radek. Niestety pogarszający się stan zdrowia Rysia, zwłaszcza kłopoty z poruszaniem się, nie pozwolił mu wziąć udział w całym, trzydniowym spotkaniu. Uroczystość powitania Rysia przygotowana przez uczestników zlotu była bardzo wzruszająca. Otrzymane kwiaty, a przede wszystkim specjalnie uszyta przez Jurka Sz. „dyrektorska”, kolejarska czapka, z oryginalnymi guzikami z napisem PKP, orzełkiem i tzw. „ośką”, wywołała na twarzy Rysia ogromne rozrzewnienie i wycisnęło z jego oka małą łezkę wzruszenia. Przewodniczka oprowadzająca nas po terenie parowozowni i muzeum, mająca ogromną wiedzę i umiejąca ją przekazać, z ciekawością wsłuchiwała się w uzupełnienia dopowiadane przez Rysia, zwłaszcza dotyczące parametrów parowozów, ich wagi, osiągnięć i mało znanych szczegółów technicznych. Miło było spoglądać na Rysia oglądającego ze wzruszeniem, po wielu latach, pamiątki związane z jego pracą. Wyposażenie warsztatów naprawczych, oprzyrządowanie nastawni i akcesoria kas biletowych, umundurowanie i ekwipunek osobisty maszynistów, konduktorów i innych pracowników kolei wzbudzało także uprawnione zainteresowanie wszystkich uczestników zlotu. Dodatkowo na terenie parowozowni naszą uwagę wzbudziła ogromna, kilkuset tonowa hałda węgla, niezbędnego do normalnego działania tego miejsca, o ironio dowieziona tutaj tirami, gdyż według słów naszej przewodniczki to była najtańsza opcja dowozu!?

Szybko minęło prawie półtoragodzinne zwiedzanie Parowozowni, ale wszyscy stwierdziliśmy, że warto było poświęcić każdą minutę, aby zobaczyć tak nietypowe, a przede wszystkim ciekawe miejsce. Po wzruszającym pożegnaniu z Rysiem G. ponownie w kolumnie samochodów pojechaliśmy zwiedzić wolsztyński Skansen Etnograficzny. Z niewielkim opóźnieniem zjawiliśmy się na terenie skansenu, gdzie przywitał nas przemiły przewodnik, niezwykle ciekawie opowiadający o kolejno odwiedzanych obiektach. Od razu można było wyczuć ogromne zaangażowanie i pasję, która emanowała z każdego jego słowa, w każdym dowcipie i anegdocie opisującą zwiedzane miejsce. Piątkowe popołudnie to czas, kiedy wszyscy uczestnicy kursu i zlotu mogli odświeżyć swoją wiedzę na temat bezpieczeństwa na i nad wodą, przypominając sobie wiedzę o budowie chmur i ich znaczeniu dla komfortu żeglugi. Jak co roku tę część szkolenia prowadził kol. Maciej Grzemski, drugą część zajęć poprowadził kol. Wojtek Skóra przypominając zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej i przesłanek użycia defibrylatora AEG podczas wykonywania sztucznego oddychania i masażu serca. Tego typu, coroczne szkolenia mają za zadanie utrwalenia schematu działania, podczas wykonywania RKO i dalszego postępowania w przypadku zagrożenia zdrowia i życia poszkodowanego.

Zmiany jakie zafundowały nam w ostatniej chwili Koleje Wielkopolskie i odwołanie kursu, nie pozwoliły nam na odbycie planowanej w niedzielne do południe, przejażdżki starym parowozem z wagonikami o drewnianych ławkach. Dobrze, że Parowozownia Wolsztyn pozostała otwarta i mogliśmy wcześniej spędzić niezapomniane chwile podczas jej zwiedzania.

Na szczęście Wolsztyn ma wiele, choć niekiedy mało znanych atrakcji, a jedną z nich jest Muzeum Roberta Kocha, ulokowane w domu, w którym przez kilka lat mieszkał,

pracował i przeprowadzał doświadczenia znakomity lekarz i twórca nowej dziedziny w badaniach medycznych, jakim stała się bakteriologia. I również tutaj mieliśmy przyjemność być oprowadzani po arcyciekawej ekspozycji przez bardzo kompetentnego przewodnika, jednocześnie dyrektora muzeum. Wiele oryginalnych pamiątek: szklany sprzęt laboratoryjny, mikroskopy i inne wyposażenie dodawały tylko ekstra kolorytu temu miejscu. To kolejny punkt na liście obowiązkowych miejsc do odwiedzenia w Wolsztynie. Niedzielne popołudnie, to czas wyjazdu do domu, czas pożegnań i ostatnich wspomnień, omawianie wspólnych planów na rok następny.

Dla mnie to zawsze szczególny moment, połączenie niepewności czy przygotowany program zlotu spełnił oczekiwania zlotowiczów i w jakim składzie personalnym spotkamy się w roku następnym. Jakże prorocze były te obawy.

Staraniem KTŻ PTTK uporządkowano archiwum odznaki żeglarskiej, sporządzono pełne zestawienie wszystkich posiadaczy ŻOT, z czytelnym podziałem na poszczególne stopnie, Przygotowano również bardzo przejrzystą i czytelną tablicę informacyjną z umieszczonymi na niej wzorami odznak ŻOT i nazwiskami posiadaczy Dużej Złotej Odznaki z Diamentami oraz statystycznymi danymi dotyczącymi posiadaczy odznaki Dużej Srebrnej i Dużej Złotej ŻOT.

Aby zwiększyć atrakcyjność ŻOT KTŻ ZG PTTK opracowało okolicznościowy dyplom wręczany podczas nadania kolejnych odznak Za Wytrwałość. Wręczanie dyplomów i odznak z kolejnymi szmaragdami odbywa się w siedzibie CTW PTTK podczas uroczystych ceremonii.

Równolegle przez cały 2022 r. prowadzone były akcje promocyjne zmierzające do większego spopularyzowania idei zdobywanie odznak żeglarskich ŻOT i Optymistek oraz odznak Polskich Szlaków Wodnych: Szlaku Wisły, Odry i Warty, Pętli Wielkopolskiej, Toruńskiej oraz Pętli Żuławskiej i Zalewu Wiślanego. Sześć istniejących referatów weryfikacyjnych Żeglarskiej Odznaki Turystycznej zweryfikowało w 2022 r. łącznie 72. odznaki ŻOT różnego stopnia, 87. odznak Polskich Szlaków Wodnych oraz zostały przyznane 102. odznaki Optymistek.

Wydaję się, że zintegrowanie idei ŻOT, nagradzania dzieci i młodzieży własnymi odznakami oraz propagowanie rodzinnego, nieśpiesznego pływania połączonego z krajoznawstwem, z promującym wielopokoleniowe żeglarstwo turystyczne konkursem „Żeglarska Rodzina”, przyniosło pożądaną efekt. W dniu 17 grudnia 2022 r. podczas swego posiedzenia KTŻ ZG PTTK wręczyła nagrodzonym rodzinom Majchrzak, Kwaśniewicz i Horyd pamiątkowy graver i dyplom.

Pod koniec października 2022 r. środowisko żeglarzy turystów związanych z PTTK poniosło niepowetowaną stratę. Odprowadziliśmy na wieczną wachtę, po 94 latach życia Ryszarda Grzegorzewskiego. Niezwykłej postaci środowiska wodniaków, przyjaciela, z którym żeglowało się z prawdziwą przyjemnością, wiernego druha wielu wypraw wodniackich, człowieka, na którego zawsze można było liczyć. Żeglarza, który od lat nieodpłatnie wykonywał na rzecz turystów wodniaków wiele pamiątkowych gadżetów ze stali nierdzewnej, min: saperki, miniaturowe kotwice, bosaki. Był również wykonawcą pełnowymiarowej kotwicy Halla, z wygrawerowanym na swych ramionach napisem „30 finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy” - poświęconego zapobieganiu i leczeniu chorób wzroku u dzieci, która została następnie zlicytowana podczas styczniowego-30 finału WOŚP, ciesząc się ogromnym zainteresowaniem.

Mówią, że nie ma ludzi niezastąpionych, ale trudno sobie nawet wyobrazić kolejne rejsy bez Rysia. Będzie go nam bardzo brakowało.

W 2022 r został przygotowany i wydany obszerny Biuletyn KTŻ ZG PTTK nr 41, w którym szczegółowo zostały przedstawione wydarzenia związane z działalnością Komisji.

Podsumowując dotychczasową działalność Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK, można stwierdzić, że przyjęty kierunek działania komisji, przede wszystkim nakierowany na promowanie żeglarstwa i turystyki wodnej wśród najmłodszych, pomimo wielu ograniczeń spowodowanych pandemią i wywołanych przez nią trudnościom finansowym Towarzystwa, zaczyna powoli przynosić zakładane efekty. Również znajomość przepisów dotyczących spraw wodnych i rzetelna praktyka żeglarska, dały o sobie znać podczas prac w Zespole ds. Turystyki Wodnej przy PGW Wody Polskie, czy konsultacjach społecznych kilku projektów aktów prawnych sygnowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Wydaje się, że działalność i inicjatywy KTŻ ZG PTTK w XVIII kadencji w pełni spełniły zadania pokładane przez ZG PTTK w i turystów żeglarzy

Wszystkim członkom Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK należą się ogromne podziękowania za zaangażowanie osobiste i włożony wkład pracy.

Przewodniczący Komisji Turystyki Żeglarskiej ZG PTTK

Wojciech Skóra

Warszawa, marzec 2023 r.